WIKIPEDIA

Korsikaans

in Wikipedia, die vrye ensiklopedie

Korsikaans (*corsu*) is die Romaanse taal wat op die eiland Korsika gepraat word. Dit is 'n variant van Toskaans ('n Italiaanse dialek). Daar is ook 'n Korsikaanse Wikipedia.

Korsikaans, veral Suid-Korsikaans, is tewens nou verwant aan Gallurees wat in die noorde van Sardinië gepraat word. Daar bestaan meningsverskille oor of Noord-Sardyns Korsikaans is, of Suid-Korsikaans 'n variant van Gallurees is, maar dat daar verwantskap bestaan word nie betwyfel nie.

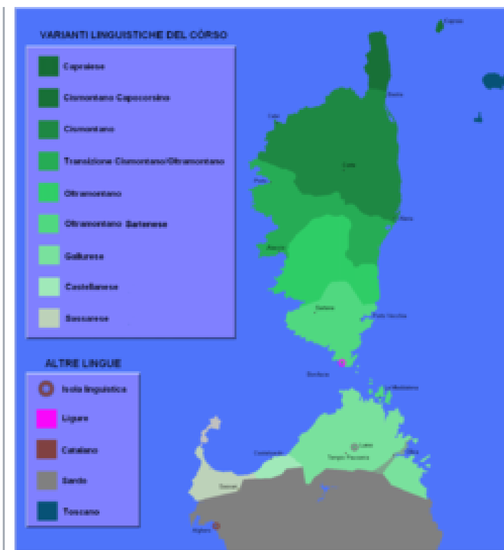
Korsikaans corsu	
Gepraat in:	Frankryk
Gebied:	Korsika Sardinië
Totale sprekers:	127 000[1]
Taalfamilie:	Indo-Europees Romaans Suid-Romaans **Korsikaans**
Skrifstelsel:	Latynse alfabet
Amptelike status	
Amptelike taal in:	Korsika
Gereguleer deur:	Instituut van Korsikaans
Taalkodes	
ISO 639-1:	`co`
ISO 639-2:	`cos`
ISO 639-3:	`cos (http://www.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=cos)`

Inhoud

Verskil met Frans

Korsikaans is geen Franse dialek nie, soos deur die volgende voorbeelde getuig:

Nota: Hierdie bladsy kan IFA fonetiese simbole in Unicode bevat.

Korsikaans	Italiaans	Frans	Afrikaans
a carrega/carreia	la sedia	la chaise	die stoel
u pane	il pane	le pain	die brood
u vinu	il vino	le vin	die wyn
a via	la via	la rue	die straat/pad
la chjesa	la chiesa	l'église	die kerk
u core	il cuore	le coeur	die hart
spiacevole		désagréable	onaangenaam
studià	studiare	étudier	studeer

Desnieteenstaande word die invloed van Frans op Korsikaans steeds groter. Dit is veral duidelik in die oorneem van Franse woorde in Korsikaanse vorm. Hierdeur raak die Italiaanse wortels van die taal stadig maar seker verlore. Daar word egter in die laaste paar jaar weer op laerskool onderwys gegee in Korsikaans.

Verskil met Italiaans

Ook met Italiaans bestaan verskille. Die Italiaanse uitgang -o by substantiewe is in Korsikaans -u (net soos in so te sê alle Suiditaliaanse dialekte, soos Sisiliaans en Napolitaans). Die verandering van *core* naar *cuore (hart)* (diftongering), kom nie in Korsikaans voor nie.

Soos hierbo vermeld word nuwe woorde deurgaans uit Frans oorgeneem, nie uit Italiaans nie, waardeur gesê word dat daar nie langer van 'n Italiaanse dialek gepraat kan word nie. Die debat oor dialek of taal kan egter nog steeds gevoer word, maar by die gebruik van die woord taal in 'n ruim sin kan daar geen bespreking oor bestaan dat Korsikaans wel 'n taal is nie.

Suid-Korsikaans

Suid-Korsikaans word van ander vorms van die taal onderskei deur die woord perd (Italiaans *cavallo*, Frans *cheval*) wat in die noorde as *cavallu*, in die suide as *cavaddu* geskryf en gepraat word.

Gebruik

Deur die Franse taalpolitiek en deur die toevloed van Franstaliges (veral deur die toevloei van gerepatrieerde Franse uit Algerië) is Korsikaans onder groot druk: dit word minder en minder gepraat, en wie dit nog wel praat, gebruik meer en meer Franse woorde in Korsikaans.

Sedert die einde van die twintigste eeu het 'n Korsikaans 'n oplewing ondergaan. Dit word op skool aangebied, en veelvuldig gebruik deur lokale sangers en sanggroepe, soos I Muvrini en A Filetta, wat ook buite Frankryk beroemdheid verwerf het.

Toponieme

Die meeste toponieme op korsika het van oudsher 'n Toskaanse spelling (soos Bastia, Calvi, Bonifacio), sommige plekname het inmiddels verfrans (Saint-Florent, Ile-Rousse, Cargèse). Die meeste toponieme het egter ook 'n Korsikaanse variant: Ajaccio – *Aiacciu* Bonifacio – *Bunifaziu* Cap Corse – *Capicorsu* Cargèse – *Carghjese* Corte – *Corti* Ile-Rousse – *Isula Rossa* Saint-Florent – *San Fiurenzu* Nebbio – *Nebbiu* Patrimonio – *Patrimoniu* Porto – *Portu* Porto-Vecchio – *Porti-Veghju*

Al vermeld meeste verkeerstekens inmiddels beide variante, is die gebruik om met 'n spuit kannetjie die Frans/Toskaanse naam weg te spuit of aan te pas met die Korsikaanse spelling (meestal deur die 'o' te verander in 'n 'u') nog steeds wydverspreid.

Verwysings

1. www.ethnologue.com (http://www.ethnologue.com/show_language.asp?code=cos).

- Jacq. Fusina, Parlons Corse, Editions L'Harmattan, Paris 1999
- Jacq. Fusina, Les racines de la vie, La Corse naturelle, Editions CRITT/DRAE/DRT, Paris 1991

Eksterne skakels

-
- Wikiwoordeboek het 'n inskrywing vir Korsikaans.

	Italiese tale
Italiese groep	Oskies | Umbries | Faliskies | Latyn
	Romaanse tale
Iberoromaans	Aragonees | Asturies | Galicies | Katalaans | Ladino | Leonees | Portugees | Spaans
Galloromaans	**Langues d'oil:** Frans | Gallo | Lorreins | Normandies (Auregnais | Guernésiais | Jèrriais | Sercquiais) Pikardies | Champenois | Waals | Anglo-Normandies **Oksitaans:** Aranees | Auvergnat | Gaskons | Languedokies | Limousin | Provensaals Frankoprovensaals
Galloitalies	Lombardies | Monegaskies | Piëmontees | Venesiaans
Retoromaans	Romansch | Ladinies | Friulaans
Italoromaans	Dalmaties | Italiaans | Napolitaans
Suid-Romaans	Korsikaans | Sardies (Campidanies, Galluraans, Logudories, Sassaries) | Sisiliaans
Balkanromaans	Aroemeens | Istro-Roemaans | Meglenoroemaans | Roemeens
Romaanse Kunstale	Interlingua | Interlingue | Lingua Franca Nova

Normdata	BNF: cb11951846n (https://catalogue.bnf.fr/ark:/12148/cb11951846n) (data) (https://data.bnf.fr/ark:/12148/cb11951846n) · GND: 4165358-0 (https://d-nb.info/gnd/4165358-0)